

4036626 SIEP/M : สาขาวิชา : วิทยาการระบาด ; วท.ม. (วิทยาการระบาด)

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต / โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง

จารุณี บรรณลือ : คุณภาพชีวิตที่สูญเสียไปของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจากการสูบบุหรี่ (QUALITY OF LIFE LOST IN PATIENTS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE CAUSED BY SMOKING) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชยันตรรฐ ปฐมานนท์, พ.บ., ศ.ม., D.Sc., คุณิต สุจิรารัตน์, วท.ม., กิ่งแก้ว ปาจรีย์, พ.บ., ว.ว. (เวชศาสตร์ฟื้นฟู), วัชรานุกูล สวัสดิ์, พ.บ., Ph.D., 158 หน้า. ISBN 974-662-818-6

การศึกษาเชิงวิเคราะห์ภาคตัดขวาง (analytic cross-sectional study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คุณภาพชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประชากร ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัย ด้านสุขภาพ กับคุณภาพชีวิต และศึกษาจำนวนปีของการมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพของผู้ป่วยโรคปอด อุดกั้นเรื้อรังจากการสูบบุหรี่ในโรงพยาบาลของรัฐบาลจำนวน 7 แห่ง ที่ตั้งอยู่ทั้ง 4 ภาคของประเทศ ไทยและกรุงเทพมหานคร ระหว่างเดือน มิถุนายน ถึง พฤศจิกายน พ.ศ. 2541 จำนวน 500 ราย เป็น กลุ่มผู้ป่วยจำนวน 250 รายและกลุ่มอ้างอิงจำนวน 250 ราย รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้ แบบประเมินคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก (WHOQOL-BREF) และวิธี time trade off

คุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้ป่วยต่ำกว่ากลุ่มอ้างอิงเฉลี่ยร้อยละ 18 ต่อปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) การวิเคราะห์ด้วย multiple regression พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตที่ประเมิน จาก WHOQOL-BREF ได้แก่สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สภาพครอบครัว ความเพียงพอของ รายได้ ระดับความรุนแรงของอาการหอบเหนื่อย ปัจจัยที่ได้จากการประเมินด้วยวิธี time trade off ได้แก่ รายได้ จำนวนบุหรี่ที่สูบต่อวัน และระดับความรุนแรงของอาการหอบเหนื่อย การสูญเสียจำนวน ปีของการมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพเนื่องจากการป่วยด้วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังของผู้ป่วยเท่ากับ 9.39 ปี ตลอดระยะเวลาการเจ็บป่วย สำหรับการประเมินคุณภาพชีวิตด้วย WHOQOL-BREF และ 9.67 ปี สำหรับการประเมินคุณภาพชีวิตด้วย time trade off

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการป่วยด้วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังซึ่งมีสาเหตุจากการสูบบุหรี่ส่ง ผลให้คุณภาพชีวิตลดลงและสูญเสียระยะเวลาการมีชีวิตอยู่อย่างมีคุณภาพไป ความสูญเสียนี้จะเป็น เครื่องยืนยันให้ผู้สูบบุหรี่ได้ตระหนักถึงผลเสียของการสูบบุหรี่และเป็นข้อมูลประกอบการรณรงค์ เพื่อการไม่สูบบุหรี่ต่อไป

4036626 SIEP/M : MAJOR : EPIDEMIOLOGY ; M.Sc. (EPIDEMIOLOGY)

KEY WORDS : QUALITY OF LIFE / COPD

JARUNEE BUNLUE : QUALITY OF LIFE LOST IN PATIENTS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE CAUSED BY SMOKING. THESIS ADVISORS : JAYANTON PATUMANOND, M.D., M.P.H., D.Sc. DUSIT SUJIRARAT, M.Sc. KINGKAEW PAJARI, M.D. WATCHARA BOONSAWAT, M.D., Ph.D. 158 p. ISBN 974-662-818-6

An analytic cross-sectional study was conducted to study the quality of life in patients with chronic obstructive pulmonary disease (COPD) and the association between quality of life and various influencing characteristics: age, socioeconomic status and health related factors. The expected health years or quality adjusted life years lost by these patients due to COPD was quantified. The study was conducted in 7 governmental hospitals located in 4 regions of Thailand including the Bangkok Metropolitan region, during June to November 1998. Study subjects included 250 patients with COPD who reported past smoking and 250 healthy subject, chosen from and centers for the elderly, in the reference group. Data were collected by direct interviewing with subjects and/or their relatives. The quality of life was measured with WHOQOL-BREF and life utility was measured by time trade off technique.

The average quality of life among the patients with COPD was 18% lower than that of the reference group ($p < 0.001$). By multivariable analysis, controlling for differences in baseline characteristics, living alone, low education, family dependency, insufficiency of income, and increased disease severity resulted in lowered quality of life as measured with WHOQOL-BREF. For the quality of life measured with time trade off technique, the factors associated with quality of life included low income, smoking and increased disease severity. The expected health years lost due to COPD caused by smoking were 9.4 years as measured with WHOQOL-BREF and 9.7 years as measured with time trade off.

The results indicated that COPD caused by smoking substantially affected both the quality of life and the remaining health years of the patients. This findings may be used as one of the hard facts for the antismoking campaign.